

[Statsministeren.]

det, som hr. Kjær Rasmussen her gav udtryk for at være i tvivl om: militære anlæg er ikke omfattet af hjemmestyreløven.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

(Uro på tilhørerpladserne).

Formanden: Vær venlig at forlade tilhørerpladserne. Jeg vil nødig bortvise dem, der forholder sig i ro.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring. (Forhøjelse af medlemsbidraget).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 85) findes i tidenden sp. 2544, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 853).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Erling Dinesen: Må jeg først sige, at vi havde ærlig talt regnet med, at vi under udvalgsarbejdet kunne have fået regeringspartierne til at indse, hvor usagligt det forslag er, som vi her i dag har til anden behandling. Men det har været en aldeles håbløs opgave, til trods for at såvel Arbejdsløshedskassernes Samvirke som en lang række faglige organisationer både ved foretræde for udvalget og ved henvendelser til udvalget klart har dokumenteret, at denne 15 mill. kr.s særskat på arbejdsløshedsforsikrede arbejdere og funktionærer er i direkte strid med alle forudsætninger for den lovgivning, det her drejer sig om.

Der er kommet mange saglige argumenter frem om disse ting i udvalget, men det har, som jeg sagde før, været en helt håbløs opgave; argumenter talte overhovedet ikke i dette udvalgsarbejde. Jeg kan ikke se rettere, end at regeringspartierne har besluttet at foretage en straffeekspedition mod de ar-

bejdsløshedsforsikrede, noget, som jeg ved første behandling protesterede imod, og denne protest vil jeg gerne gentage her.

Det er ganske mærkeligt, at på områder som det, det her drejer sig om, er der åbenbart ingen vanskeligheder med at blive enig i regeringen. Det samme gælder andre vigtige sociale områder. Også det protesteres der imod rundt omkring i landet for øjeblikket.

Jeg vil gerne bare sige, at vi vil stemme imod, og da det nu er klarlagt, at regeringen opretholder forslaget, vil vi ved tredje behandling stille ændringsforslag om en ændret anvendelse af arbejdsløshedskassernes egen formue. Vi ønsker et nyt udvalgsmøde mellem anden og tredje behandling for at stille dette ændringsforslag.

Arne Larsen: Socialistisk folkeparti måtte ved første behandling af dette lovforslag skarpt afvise det, idet vi fandt, at det var et ganske overflødig spareforslag, som ikke giver nogen som helst besparelse, men bare vælter statens forpligtelser over på de arbejdsløshedsforsikrede.

Arbejdsløshedskassernes Samvirke og Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund har skarpt protesteret mod denne lov; det samme har Dansk Smede- & Maskinarbejder-Forbund samt Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderforbundenes Samvirke gjort. Alle disse protester gør imidlertid intet indtryk, hverken på arbejdsministeren eller regeringspartierne, uanset at denne ændring strider imod de forudsætninger, hvorunder man i sin tid indgik forlig om arbejdsløsheds- og arbejdsanvisningslovgivningen i 1967. Dengang nedfældede man i lovgivningen, hvilket bestemt forhold der skulle være mellem den udbetalte arbejdsløshedsunderstøttelse og de ydede kontingenter.

Det forpligter ikke folketingsministeren. I øvrigt har folketingsministeren forhøjet arbejdsgiverbidraget, altså kan man også forhøje de forsikredes bidrag, så det skal folketingsministeren ikke tage så tungt på, mener arbejdsministeren. Efter min opfattelse er der ingen mening i at sidestille disse to ting, al den stund arbejdsgiverbidraget ikke har været forhøjet i mange, mange år og det var en udtrykkelig forudsætning for

[Arne Larsen.]

tilslutningen fra fagbevægelsens side, at man bevarede de kontingentregler, som er nedfældet i lovgivningen i sin tid.

Socialistisk folkeparti må derfor ved denne andenbehandling endnu en gang vende sig mod lovforslaget og henstille, at det bliver trukket tilbage. Skulle det ikke ske, vil vi ved tredje behandling stemme imod.

Hanne Reintoft: Jeg skal kun ganske kort sige, at også vi meget vil henstille, at arbejdsministeren endnu en gang overvejer at trække dette forslag tilbage.

Det er uforståeligt, at regeringen uden tøven gennemfører det ene efter det andet af disse upopulære spareforslag, der i og for sig går imod, at man havde lovet befolkningen ikke at ramme bl. a. det sociale område. Det gør dette her jo. Der er en meget stærk modvilje imod det, og jeg vil gerne igen understrege, at det ikke er en modvilje, der bare er propagandistisk. Det er en modvilje, der er spontan og bygger på den simple kendsgerning, at disse øgede byrder, der kun betyder lidt for regeringens budget, for den jævne befolkning med almindelige indtægter slet ikke kan bæres med det stramme budget, den økonomiske politik efterhånden har tvunget mennesker med jævn løn til at lægge.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgård): De synspunkter, som er fremsat her, svarer ganske til, hvad de pågældende ordførere også fremførte under første behandling. Jeg kan derfor ganske kort henvise til det, jeg sagde ved den lejlighed, og den besvarelse, jeg har givet af de spørgsmål, folketingsudvalget har fremsendt til mig.

Det kan kort resumeres i følgende få punkter. For det første: en kontingentforhøjelse på det område, der her er tale om, og som led i samtlige anstrengelser for også på andre områder at holde stigningen på de offentlige budgetter i ave er rimelig under hensyn til, at den finder sted på et område, hvor der er sket antagelige standardforhøjelser i de senere år.

For det andet: jeg må fastholde, at det høje ting ikke er et ekspeditionskontor til gennemførelse af det, hvorom arbejdsmar-

kedets parter under indbyrdes forhandlinger, i dette tilfælde også under amtmand Wechseldmanns ledelse, i sin tid blev enige. Det er folketetinget, der har bestemmelsen på disse områder, og det gav folketetinget udtryk for, også med oppositionspartiernes indforståelse, i fjor, da vi gennemførte en forhøjelse af arbejdsgiverbidraget.

Endelig har jeg lyst til at gøre opmærksom på, at der er et besynderligt misforhold mellem denne sags størrelse og så den megen forargelse, der mobiliseres i sagens anledning. Det drejer sig om en kontingentforhøjelse på ca. 2 kr. månedligt. Jeg har haft lejlighed til ved et par møder ude omkring i landet, hvor også hr. Erling Dinesen har været til stede, at drøfte disse ting, også med arbejdsløshedskassemedlemmer, og det er min erfaring, at der har været et endog særdeles afslappet forhold til det forslag, der her er tale om.

Erling Dinesen: Arbejdsministeren påstod også under første behandling, at det var rimeligt med denne kontingentforhøjelse, bl. a. fordi der er sket væsentlige forbedringer i standarden inden for dette område. Jeg synes, arbejdsministeren skylder os svar på, hvad det er for forbedringer, det drejer sig om. Mig bekendt er der ikke sket forbedringer. Derimod behandler vi i det samme udvalg, som har behandlet dette forslag, et andet lovforslag fra arbejdsministeren, hvor der tværtimod er tale om forringelser. Det koster ganske vist 1½ mill. kr. mere i administration, men det skyldes først og fremmest det forhold, at regeringspartierne var meget ivrige efter at få arbejdsformidlingen væk fra arbejdsløhedskasserne og over på det andet område. Der er ikke forbedringer i det. De 15 mill. kr. er en ekstra skat, man opkræver af de arbejdsløhedsforsikrede, til trods for at kontingenterne er reguleret 100 pct. i overensstemmelse med den udvikling, der har været i dagpengesatserne. Der er altså ingen saglig begrundelse for det, og derfor er der heller ikke noget misforhold, som arbejdsministeren påstod, mellem kontingentforhøjelsen eller særskatten på lønmodtagerne og den forargelse, der er kommet til udtryk mange steder — en helt berettiget forargelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om prisstop. (Midlertidig forlængelse af prisstoppet).

(Lovforslaget (nr. 129) findes i tillæg A. sp. 2701, fremsættelsen i tidenden sp. 3976).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erling Dinesen: Det er jo en bunden opgave, vi er stillet over for med det forslag til lov om forlængelse af prisstoppet, som handelsministeren nu har fremsat. Det er også efter vor opfattelse indlysende, at vi ikke kan have en periode, hvor man hverken har prisstoppet eller den bebudede lovgivning, der skal afløse loven om prisstop, og det har ikke været muligt at få regeringen til at erkende det usaglige i fortsat at holde den kommende prislovgivning tilbage. Vi mener fortsat, at det er usagligt. Det spørgsmål har vi haft meget lange drøftelser om både i 21 mands udvalget og adskillige gange her i folketingsalen.

Jeg vil gerne pege på, at vi allerede den 7. oktober sidste år henstillede til regeringen at komme med sit forslag af hensyn til erhvervene, for hvem det er meget vigtigt at vide besked, af hensyn til forbrugerne og af hensyn til arbejdsmarkedets parter. Det er sket nogle gange siden, at vi har rettet disse henstillinger uden resultat, og efter min opfattelse også uden at regeringen har givet en acceptabel begrundelse for sine afslag.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed genoptage denne diskussion, men vil dog gerne understrege, at heri ligger ikke en anerkendelse af de synspunkter, handelsministeren på ny fremfører i sin fremsættelsestale gå-

ende ud på, at den endelige udformning af prislovsforslaget må bero på resultatet af overenskomstforhandlingerne, og at forslaget derfor først kan fremsættes, når situationen på arbejdsmarkedet er afklaret. Der kan efter min opfattelse ikke være tvivl om, at en forlængelse af prisstoppet vil betyde nye vanskeligheder for erhvervslivet, som hver eneste dag skal disponere uden at kende noget som helst til de prislovsvilkår, der vil gælde, når prisstoppet ophører, og som indtil nu har disponeret i tillid til, at prisstoppet ikke ville blive forlænget ud over den 1. marts. Det er jo det, handelsministeren tidligere har givet tilsagn om. Jeg må ærlig talt sige, at jeg ikke synes, det just er hensynsfuldhed over for dansk erhvervsliv, der præger regeringens handlemåde. Men som jeg allerede har nævnt: regeringens standpunkt stiller os i virkeligheden i en tvangssituation. Da vi ikke kan få det prislovsforslag frem, som vi sagligt set har krav på, er vi i den situation, at vi vil stemme for forlængelsen af prisstoppet.

Hans Kjær: Af ganske naturlige årsager kan det ikke være med entusiastisk begejstring, jeg på min gruppes vegne herved giver min anbefaling af handelsministerens forslag om midlertidig forlængelse af det gældende prisstop.

Allerede fra denne lovs gennemførelse i oktober sidste år har det stået klart, at selv den berammede løbetid var en hård anspændelse for erhvervene, og der har været og er vel fortsat en bred opfattelse af, at en fortsættelse forstærker de uheldige virkninger, der er ved en så rigoristisk lovgivning. Som situationen imidlertid er helt aktuelt, hvor arbejdsmarkedssituationen ikke er afklaret — og jeg skal lige så lidt som hr. Erling Dinesen genoptage den debat, som vi for mindre end 14 dage siden havde her; hr. Erling Dinesen har jo kun villet gentage essensen af den om socialdemokratiets utilfredshed med den holdning, regeringen har taget — skal jeg nøjes med at sige, at jeg synes, at den udvikling, der er sket, tværtimod viser, at det er en rigtig holdning, regeringen har indtaget.

Der er også bred enighed om, at der ikke må opstå et tomrum, indtil den mere fleksible afløsningslov kan gennemføres, og så kommer vi ikke uden om en forlængelse. Vi